

สารนิพนธ์

เรื่อง ปัจจัยที่ทำให้ประเทศเวียดนามเติบโตอย่างรวดเร็วในช่วงเวลา 5 ปีที่ผ่านมา

โดย

นางสาว ชัญญมณฑน์ เก่าจอหอ

รหัสนักศึกษา 05610785

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของอักษรศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร

ชื่อสารนิพนธ์	ปัจจัยที่ทำให้ประเทศเวียดนามเติบโตอย่างรวดเร็วในช่วงเวลา 5 ปีที่ผ่านมา
ผู้เขียน	นางสาวชญญมณณ์ เก่าจอหอ รหัสนักศึกษา 05610785
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ตะวัน วรรณรัตน์
สาขาวิชา	เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
ปีการศึกษา	2564

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์ “ปัจจัยที่ทำให้ประเทศเวียดนามเติบโตอย่างรวดเร็วในช่วงเวลา 5 ปีที่ผ่านมา” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเส้นทางการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศเวียดนามและปัจจัยที่นำมาสู่การเจริญเติบโตของประเทศเวียดนาม โดยมีวิธีการศึกษา คือ ค้นคว้าเอกสารโดนใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ได้แก่ บทความจากวารสารงานวิชาการ งานวิจัย และสารนิพนธ์ แหล่งข้อมูลออนไลน์ที่น่าเชื่อถือ โดยข้อมูลที่ได้จากการรวบรวม นำมาวิเคราะห์และสรุปข้อมูล

ผลการศึกษาพบว่า ในอดีตประเทศเวียดนามเป็นประเทศที่ยากจนที่สุดประเทศหนึ่งแต่ด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจอันแรงกล้าของผู้นำและประชาชน ประกอบกับนโยบายที่จริงจังในการพัฒนาประเทศที่ได้ดำเนินมาเป็นระยะเวลาหลายปีส่งผลให้ปัจจุบันคนเวียดนามสามารถนำพาประเทศก้าวผ่านความยากจนนั้นมาได้โดยมีปัจจัยอื่นภายในประเทศร่วมด้วย ซึ่งจะเห็นได้ว่ากุญแจสำคัญของประเทศเวียดนามเข้าสู่ประเทศที่มีการพัฒนาเศรษฐกิจแบบก้าวกระโดด คือ ประชากรและนโยบายที่แข็งแกร่ง

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ “ปัจจัยที่ทำให้ประเทศไทยดนามเติบโตอย่างรวดเร็วในช่วงเวลา 5 ปีที่ผ่านมา” เป็น
ส่วนหนึ่งของรายวิชา 450 112 การศึกษาเอกเทศ (Independent Study)

สารนิพนธ์ชิ้นนี้จัดทำสำเร็จได้ด้วยดีเนื่องจากได้รับการกรุณาอย่างสูงจาก

อาจารย์ตะวัน วรรณรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ที่กรุณาให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา ตลอดจนการ
ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดี จนทำให้งานวิจัยครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ ข้าพเจ้า
ขอขอบพระคุณอาจารย์อย่างสูง ไว้ ณ ที่นี้ และขอขอบคุณครอบครัวและเพื่อน ที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้
คำแนะนำ ตลอดจนให้กำลังใจ ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้การศึกษาวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ หากมีข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาด
ประการใด ข้าพเจ้าขออภัย ไว้ ณ ที่นี้

นางสาวชญมณณ์ เก่าจ่อหอ

สารบัญ

บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
บทที่ 1 บทนำ	
1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1-2
2. วัตถุประสงค์	3
3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
4. ขอบเขตการศึกษา	3
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรมและงานศึกษาที่เกี่ยวข้อง	
1. การทบทวนวรรณกรรม	3-5
2. งานศึกษาที่เกี่ยวข้อง	6-7
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	
1. กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	7
3. ขั้นตอนการดำเนินงาน	8
4. การวิเคราะห์	8
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล	
1. รากฐานการดำเนินการทางเศรษฐกิจของประเทศเวียดนาม	8-10
2. พัฒนาการที่มีอิทธิพลต่อการก้าวสู่ความสำเร็จด้านเศรษฐกิจ	10-12
บทที่ 5 สรุปผลวิจัยและข้อเสนอแนะ บรรณานุกรม	13-14

โครงร่างวิจัยเรื่อง

ปัจจัยที่ทำให้ประเทศเวียดนามเติบโตอย่างรวดเร็วในช่วงเวลา 5 ปีที่ผ่านมา

บทที่ 1

บทนำ

1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันจะเห็นได้ชัดว่าประเทศเวียดนามมีการพัฒนาอย่างแบบก้าวกระโดด ทั้งในด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจมีอัตราการเจริญเติบโตเร็วที่สุดในอาเซียน (WHA Group,2021) โดยหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่ทำให้เวียดนามมีเศรษฐกิจที่โตเร็วที่สุด นั่นคือ ประชากร ในพุทธศักราช 2560 ประเทศเวียดนามมีจำนวนประชากรกว่า 95 ล้านคน โดยร้อยละ 55 ของจำนวนประชากรทั้งหมดอยู่ในวัยทำงาน มีอายุระหว่าง 15-64 ปี และอัตราการรู้หนังสือของคนเวียดนามสูงกว่าร้อยละ90 ทำให้เวียดนามมีแรงงานคุณภาพเป็นจำนวนมาก ประกอบกับแรงงานเหล่านี้มีอัตราค่าจ้างแรงงานต่ำและยังสามารถหาแรงงานได้ง่าย ทั้งด้านนายจ้างสามารถรับสมัครแรงงานได้โดยไม่ต้องผ่านกระทรวงแรงงานของเวียดนาม ในขณะที่เดียวกันคนเวียดนามก็มีความสนใจสมัครงานโดยเฉพาะกับบริษัทต่างชาติ จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่านี่คือ จุดแข็งของตลาดแรงงานในเวียดนาม (สสว.สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม,2011)

นอกจากเรื่องแรงงานแล้วเวียดนามยังเป็นตลาดขนาดใหญ่สำหรับสินค้าและบริการ อีกทั้งเวียดนามยังมีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่เอื้ออำนวยต่อการขนส่งเชื่อมกับประเทศอื่นๆในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในขณะที่เดียวกันเวียดนามยังเป็นประตูสู่ทะเลของประเทศลาวซึ่งเป็นประเทศเพื่อนบ้านใกล้ชิดจึงทำให้เวียดนามเป็นหนึ่งในประเทศในอาเซียนที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจสูงและเป็นที่ตั้งจุดใจของนักลงทุนต่างประเทศ ดังจะเห็นได้ว่านักลงทุนต่างประเทศได้เข้ามาลงทุนในประเภทอุตสาหกรรม เช่นอุตสาหกรรม การแปรรูป อุตสาหกรรมเกี่ยวกับเครื่องยนต์ เป็นต้น (AEC Business Support Center,2019)

ประเทศเวียดนามได้ปรับปรุงเงื่อนไขให้เอื้ออำนวยต่อการเข้ามาลงทุนของนักลงทุนต่างชาติไม่ว่าจะเป็น การปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนส่งผลให้เวียดนามมีบรรยากาศที่พร้อมรับการลงทุนจากต่างประเทศอยู่ในระดับที่น่าพอใจเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆในอาเซียน ในขณะที่เดียวกันเวียดนามได้ปฏิรูปภาคการเงินเพื่อให้ให้นักลงทุนเข้าถึงแหล่งเงินทุนในการประกอบธุรกิจได้สะดวกมากขึ้น อย่างไรก็ตามเวียดนามเองก็ยังมีหลายอย่างที่อาจจะไม่พร้อมต่อการลงทุน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐานทางพลังงาน ด้านพลังงานไฟฟ้า และปัญหาด้านระบบภาษีที่ยังมีมาตรการที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ (ธนวัฒน์ พนิตพงศ์ศรี , ณิชพล จรุงวิพัฒน์กุล 2020 : 2-4) นอกจากนี้ปัจจัยที่ทำให้ให้นักลงทุนเชื่อ

มันและตัดสินใจเข้ามาลงทุนในเวียดนามนั้นก็คือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะเวลา 10ปี (2554 –2563) ซึ่งมีเป้าหมายที่จะทำให้เวียดนามเป็นประเทศอุตสาหกรรมที่ทันสมัย (Modern Industrialized Country) นอกจากนี้ช่วงปี2554 – 2573 เวียดนามมีแนวทางยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการรักษาสิ่งแวดล้อมโลกเพื่อมุ่งไปสู่เศรษฐกิจสีเขียว(Cop26,2021)และช่วยยกระดับประสิทธิภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันเพื่อเป็นการปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ และลดปริมาณการปล่อยก๊าซที่ก่อให้เกิดปฏิกิริยาเรือนกระจกต่อโลก จากทั้งหมดที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าทิศทางการพัฒนาที่ทำให้เห็นได้ชัดว่าเวียดนามกำลังจะก้าวสู่สถานะของการเป็นประเทศที่มีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจขั้นแนวหน้าของภูมิภาค นอกจากนี้เวียดนามมีนโยบาย การยกเครื่องประเทศ โดยการปฏิรูปการเศรษฐกิจและสังคม ภายใต้ระบบที่เรียกว่า ระบบเศรษฐกิจแบบตลาดเสรี ภายใต้แนวคิดสังคมนิยม (Socialist-Oriented Economy) ตามแนวทางของจีนที่ประสบผลสำเร็จ โดยระบบเศรษฐกิจแบบตลาดเสรีนี้ประชาชนมีเสรีภาพทางเศรษฐกิจแต่ไม่มีเสรีภาพทางการเมือง (มีพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามพรรคเดียวที่ครองอำนาจทางการเมือง)รัฐบาลเวียดนามตั้งเป้าหมายที่จะดำเนินงานตามนโยบายนี้อย่างต่อเนื่องภายในเวลา 30 ปี จากนโยบายดังกล่าวได้เปลี่ยนแปลงเวียดนามจากประเทศที่ยากจนแห่งหนึ่งของโลกเป็นประเทศที่มีรายได้ต่อหัวของประชากรเพิ่มขึ้นกว่า 10 เท่าตัว ระหว่างปี 2528-2560ประชากรที่มีฐานะยากจนมีจำนวนเหลือเพียงร้อยละ 6 เวียดนามกลายเป็นประเทศที่มีระดับรายได้ปานกลางเป็นผลให้เวียดนามก้าวเข้าสู่การเป็นส่วนหนึ่งของเศรษฐกิจโลก โดยเป็นสมาชิกการค้าเสรีแทบนับไม่ถ้วน เช่น ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค(RCEP) ความตกลงการค้าเสรีกับสมาคมการค้าเสรียุโรป(EFTA) เป็นต้น (วราภรณ์ สามโกเศศ,2021) ทำให้เกิดการลดภาษีนำเข้าและภาษีขาออก เมื่อเวียดนามมีแรงงานอยู่มากและค่าแรงต่ำ มีการลงทุนจากต่างประเทศ มหาศาลทางด้านการค้าต่างประเทศทำให้เพิ่มความต้องการของสินค้าและขยายโอกาสในการสร้างรายได้เข้าประเทศ โดยต่อมามีการปฏิรูปภายในประเทศเพื่อรับกับการเปิดประเทศเพื่อค้าเสรี โดยทำให้เกิดความคล่องตัวในการทำงานของกลไกตลาด การผ่อนปรนกฎเกณฑ์ต่างๆทำให้การประกอบธุรกิจมีความสะดวกและสามารถดำเนินการได้รวดเร็วจนต้นทุนในการประกอบการต่ำ และมีปัจจัยเกื้อหนุนกันภายใต้การดำเนินงานของพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามที่มีอำนาจเด็ดขาดในการดำเนินนโยบายอย่างมุ่งมั่นและต่อเนื่องที่ผ่าน “การสั่งได้” (อาหารสมอง,2021)

รายงานวิจัยฉบับนี้เน้นศึกษาที่ปัจจัยที่ทำให้เวียดนามสามารถสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยเน้นช่วงปี 2560-2564 เนื่องจากเป็นช่วงก้าวผ่านของการเป็นประเทศที่พัฒนาด้านเศรษฐกิจและได้รับการยอมรับอย่างสูง ผู้ศึกษาสนใจจะศึกษา “ปัจจัยที่ทำให้ประเทศเวียดนามเติบโตอย่างรวดเร็วในช่วงเวลา 5 ปีที่ผ่านมา” โดยหวังว่ารายงานวิจัยเล่มนี้จะช่วยเพิ่มความรู้และเป็นแนวทางการหาข้อมูลไม่มากนัก

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อศึกษาเส้นทางการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศเวียดนาม
- 2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่นำมาสู่การเจริญเติบโตของประเทศเวียดนาม

3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 3.1 ทำให้ได้ทราบความเป็นมาของเส้นทางการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศเวียดนาม
- 3.2 ทำให้ได้ทราบถึงปัจจัยที่นำมาสู่การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศเวียดนามในช่วงปี พ.ศ. 2560-2564

4. ขอบเขตการศึกษา

- 4.1 ขอบเขตประชากร ใช้การศึกษาแหล่งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ
- 4.2 ระยะเวลาในการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้ประเทศเวียดนามเติบโต โดยใช้ระยะเวลาสืบค้นตั้งแต่ปีพ.ศ. 2560-2564
- 4.3 เนื้อหา ด้านเนื้อหาในการศึกษาจะเน้นประเด็นเรื่อง ปัจจัยที่ทำให้ประเทศเวียดนามกลายเป็นประเทศที่มีระดับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่เป็นชั้นนำในภูมิภาค

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทบทวนทั้งแนวความคิดและงานศึกษาที่เกี่ยวข้อง ทั้งในรูปแบบหนังสือ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ เอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะใช้เป็นแนวทางในการศึกษา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

- 2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เศรษฐกิจเวียดนามเติบโต
- 2.2 เส้นทางการเติบโตของเศรษฐกิจเวียดนาม
- 2.3 งานศึกษาที่เกี่ยวข้อง

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เศรษฐกิจเวียดนามเติบโต

ประเทศเวียดนามใช้แผนการพัฒนาเศรษฐกิจที่ 11 (2021-2025) ซึ่งก่อนที่จะมีการใช้แผนดังกล่าว ประเทศเวียดนามได้ให้คณะรัฐมนตรี หน่วยงานรัฐบาลกลางและหน่วยงานท้องถิ่น ร่วมกันประเมิน

ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของแผนงานทุกครั้ง ทำให้เวียดนามได้ทราบจุดอ่อนของแผนที่ผ่านมา ส่วนในด้านศักยภาพแรงงานของประชากรเวียดนามเพิ่มสูงขึ้น ได้มีการวิเคราะห์เป็น 3 ช่วงเวลาระหว่างปี 1991-2000, 2001-2010 และ 2011-2018 ทำให้พบว่าอัตราการขยายตัวของศักยภาพแรงงานเวียดนามนั้น สูงที่สุดในอาเซียน และสูงกว่าค่าเฉลี่ยของอาเซียนอีกด้วย แต่อย่างไรก็ตามหากได้ทำการวิเคราะห์ตั้งแต่ปี 1971-2018 อัตราการขยายตัวของแรงงานเวียดนามตกต่ำลงกว่าค่าเฉลี่ยของอาเซียน เพราะก่อนปี 1991 นั้นเวียดนามเพิ่งได้เริ่มการพัฒนาเศรษฐกิจ กำลังแรงงานมีมากพอ ประชากรในเวียดนามมี 97 ล้านคน (ปี 2020) มีกำลังแรงงาน อยู่ที่ 53 ล้านคน ซึ่งเป็นจำนวนมากพอสำหรับใช้เป็นตัวช่วยในการพัฒนาเศรษฐกิจและได้รับการรองรับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment: FDI) จากต่างประเทศ โดยมีประชากรที่ภาคเกษตร 20 ล้านคน ภาคอุตสาหกรรม 10 ล้านคน และที่เหลืออยู่ในภาคบริการ แรงงานมีค่าจ้างที่ถูก นอกจากนี้ประเทศเวียดนามยังมีเขตอุตสาหกรรมมากที่สุดในอาเซียน ในปี 2020 มีจำนวนมากถึง 500 แห่ง โดยโครงสร้างพื้นฐานพัฒนาอย่างรวดเร็ว ในด้านต่างๆ เกี่ยวกับถนน ท่าเรือ อินเทอร์เน็ต นั้นมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว เช่น Ho Chi Minh City metro line ได้เริ่มมีการเปิดให้บริการใน ปี 2022 และได้มีการเชื่อมภาคเหนือและภาคใต้ โดยเริ่มสร้างขึ้นในปี 2020 ส่วนท่าเรือเวียดนามมีทั้งหมด 44 ท่าเรือ แบ่งเป็นภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ ทั้งนี้ยังมีการตั้งนโยบาย China+1 โดยการใช้ประเทศเวียดนามเป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรม เพราะ ต้นทุนในการผลิตนั้นมีมูลค่าที่ถูกกว่าและเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่ด้านการผลิตในอุตสาหกรรมของจีน

2.2 เส้นทางการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจเวียดนาม

ประเทศเวียดนามมีการปฏิรูปโดยเน้นบทบาทของภาคเอกชนมากขึ้นและการกระจายอำนาจสู่ภาคธุรกิจและองค์กรท้องถิ่น การที่เวียดนามเปิดให้ประเทศตนเองได้เป็นทั้งด้านการค้าและการลงทุน โดยจะแบ่งออกเป็น 2 ช่วง ได้แก่ ช่วงแรก เกิดขึ้นระหว่าง 1986 - 2006 และช่วงหลัง 2007-ปัจจุบัน หลังจากข้อตกลงกับ WTO บังคับใช้ เนื่องจากการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของ WTO ทำให้เวียดนามต้องปรับเปลี่ยนนโยบายและกฎระเบียบในหลายส่วนเพื่อให้สอดคล้องกับข้อตกลงของ WTO ที่เป็นการเน้นการค้าเสรีที่เป็นธรรมกับทุกฝ่ายอันเป็นผลให้เศรษฐกิจของเวียดนามเชื่อมกับเศรษฐกิจภายนอกมากยิ่งขึ้น โดยรัฐบาลของเวียดนามออกแบบแผนการปฏิรูปเศรษฐกิจและการเมือง แผนปฏิรูปดังกล่าวได้ช่วยปรับเปลี่ยนประเทศเวียดนามให้กลายเป็นประเทศเศรษฐกิจตลาดแบบสังคมนิยม (a socialist-oriented market economy) และในขณะเดียวกันก็ได้ออกกฎหมายด้านการลงทุนของต่างชาติเข้ามาในประเทศ จึงทำให้ปัจจุบันนี้เวียดนาม คือ ประเทศที่เป็นที่ยอมรับอย่างมากและมีผู้สนใจเข้าร่วมลงทุนกับเวียดนาม (พิมพ์ชนก พิตรพิลด์, 2020)

การปฏิรูปเศรษฐกิจของเวียดนามด้วยการกำหนดแนวทางการพัฒนาแบบทุนนิยมดังกล่าว เป็นการสร้างทุนนิยมจากรัฐแบบถูกจำกัดขอบเขต เช่น กรณีของการควบคุมการเปิดและการดำเนินงานในด้านการเงินต่างๆ โดยรัฐบาลหวังให้ธนาคารเป็นกลไกกลางในการผลักดันการพัฒนาหรือกระตุ้นเศรษฐกิจ ในขณะที่เดียวกันรัฐบาลก็ได้เปิดกว้างให้ภาคเอกชนทั้งภายในและภายนอกประเทศสามารถเข้ามาดำเนินกิจการการค้าและการลงทุนได้มากขึ้น เช่น การปฏิรูปการเกษตรในชนบทจากระบบรวมเดิม ให้เป็นแบบเสรีมากขึ้นโดยใช้วิธีการให้เกษตรกรแต่ละครัวเรือนมีสิทธิในการกำหนดด้านการผลิตในระดับหนึ่ง และได้สิทธิการใช้ประโยชน์จากที่ดินในระยะยาวเพิ่มขึ้น ในส่วนของการยอมรับกลไกราคาที่มาความเป็นเสรีมากขึ้น ด้วยวิธีการยกเลิกการควบคุมราคาสำหรับสินค้าเกือบทุกประเภทและให้กลไกการตลาดเป็นตัวกำหนดราคาของสินค้า (ชาญชัย จิตรเหล้าอาพร 2018 : 53-54) อีกทั้งได้มีการปฏิรูปด้านการคลังด้วยการลดการอุดหนุนรัฐวิสาหกิจที่มีอยู่เป็นจำนวนมากควบคู่กับการลดค่าใช้จ่ายของกองทัพที่มีการปรับปรุงประสิทธิภาพของภาครัฐควบคู่ไปกับการปรับเปลี่ยนระบบภาษีใหม่ (ชาญชัย จิตรเหล้าอาพร 2018 : 59) ทั้งหมดที่กล่าวมานี้เป็นนโยบายเอกภาพแห่งชาติของเวียดนามซึ่งเป็นระบบนโยบายของพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม และรัฐบาลของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามซึ่งจะมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ทางชาติพันธุ์เพื่ออำนวยความสะดวกซึ่งกันและกันช่วยเหลือเกื้อกูลกันและให้ความเท่าเทียมกันระหว่างชนชาติเวียดนามในทุกๆด้านบนพื้นฐานของนโยบายของพรรคและรัฐบาล (DSDW 2016 : 7-8) ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างคนในประเทศเวียดนามใกล้ชิดกันมากขึ้นเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันและมีความสามัคคีกัน เพราะในอดีตประธานาธิบดีโฮจิมินห์ได้เคยกล่าวไว้ว่า “ประเทศเวียดนามเป็นหนึ่งเดียว ประชาชาติเวียดนาม เป็นหนึ่งเดียว แม้สายน้ำอาจจะแห้งขอด ภูเขาอาจจะถูกกัดกร่อนแต่ความจริงนี้จะไม่มีวันเปลี่ยนแปลง”(DSDW 2016 : 6) คำพูดที่เป็นที่กล่าวขานมาอย่างยาวนานนั้นมีความหมายที่ลึกซึ้งประกอบด้วยทั้งความสามัคคีและการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชาติพันธุ์ของคนเวียดนาม คือ ความเป็นจริงที่เกี่ยวกับอธิปไตย เสรีภาพและอธิปไตย ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงจิตวิญญาณแห่งความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของประเทศเวียดนาม สำหรับประชาชนในเวียดนามประเทศแห่งสันติสุข ความเป็นเอกราชของชาติ การรวมกันของความสมบูรณ์ของอาณาเขตเป็นคุณค่าอันศักดิ์สิทธิ์อย่างยิ่งที่ได้รับความคุ้มครองและรักษาไว้ให้เป็นปึกแผ่นโดยการสละเลือดสละแรงกายของคนเวียดนามเป็นประเพณีอันล้ำค่าและบทเรียนประวัติศาสตร์นับพันปีในการสร้างและรักษาประเทศเวียดนามจึงเป็นกำลังสำคัญอย่างยิ่งของประเทศเวียดนามที่นำพาให้คนเวียดนามได้ผ่านประวัติศาสตร์มาถึงปัจจุบัน

2.3 งานศึกษาที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการพัฒนาในรูปแบบของสังคมนิยมที่ปรากฏอยู่ในกระบวนการของการปฏิรูปด้านการผลิตของประเทศเวียดนามที่เป็นระบบนารวม โดยเป็นการเพิ่มผลผลิตของสังคมนายกจน โดยรัฐบาลชี้ให้เห็นถึงระบบกรรมสิทธิ์ที่เป็นปัจจัยของการผลิต 3 ประการ (Benedict, 2005 : 9-10)

ประการแรก ระบบกรรมสิทธิ์ที่ช่วยเพิ่มผลผลิตของครัวเรือนโดยเฉพาะระบบนารวมที่สามารถเพิ่มผลผลิตในระดับของชุมชน

ประการที่สอง ระบบนารวม โดยใช้เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันและเข้าถึงทรัพยากรมากยิ่งขึ้น เพื่อไม่ให้เกิดช่องว่างกันระหว่างชาวนาที่มีฐานะร่ำรวยและชาวนาที่มีฐานะยากจน

ประการที่สาม ระบบนารวมช่วยป้องกันชาติ (National Defense) ภัยคุกคามจากสหรัฐอเมริกา เพราะการรวมกลุ่มทำให้เอื้อต่อการจัดตั้งพรรคคอมมิวนิสต์ เพื่อรักษาความสงบและความเรียบร้อย

ตลอดช่วงระยะที่ผ่านมาประเทศเวียดนามกว่าจะได้เป็นประเทศสังคมนิยมที่มีระบบเศรษฐกิจที่เป็นที่ยอมรับของคนต่างชาติเวียดนามได้ผ่านการเปลี่ยนผ่านมากมายในระหว่างที่แยกเวียดนามเหนือและเวียดนามใต้ (ปี 1954 - 1975) ทางเวียดนามใต้จะมีระบบเศรษฐกิจแบบตลาดเป็นพื้นฐาน ขณะที่เวียดนามเหนือมีลักษณะเป็นระบบเศรษฐกิจที่มีการวางแผนจากส่วนกลาง และหลังจากการรวมชาติในปี 1975 ระบบเศรษฐกิจที่มีการวางแผนจากส่วนกลางก็ได้นำมาใช้กับทั้งประเทศเศรษฐกิจของเวียดนามในช่วงแรกหลังการรวมชาติเป็นการผลิตโดยรัฐบาลเป็นเจ้าของ ทรัพยากรจากภายนอกขณะที่การพัฒนาพื้นฐานทางการเกษตรและอุตสาหกรรมเบายังไม่มีประสิทธิภาพอันนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจที่ไม่สมดุล นอกจากนี้ การค้าระหว่างประเทศในช่วงเวลาดังกล่าวยังคงจำกัดส่วนใหญ่จะอยู่ในกลุ่มการค้ากับสหภาพโซเวียตและประเทศสังคมนิยมอื่น สภาวะเศรษฐกิจจึงมีอัตราการเติบโตที่ต่ำ การคลังและการค้าอยู่ในสถานะขาดดุล อัตราเงินเฟ้อสูง การพัฒนาเศรษฐกิจเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพซึ่งนำไปสู่แรงกดดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการจัดการเศรษฐกิจขึ้นใหม่ (Tran, 2020)

ประเทศเวียดนามมีโครงการปฏิรูปเศรษฐกิจสังคมนขนาดใหญ่ที่มีชื่อเรียกว่า “โด้ยเม้ย (Doi Moi)” โดยได้ให้ความหมายของ “Doi” หมายถึง เปลี่ยน “Moi” หมายถึง ใหม่ “Doi Moi policy” จึงหมายถึง Renovation Policy เป็นการปรับเปลี่ยนระบบเศรษฐกิจแบบเน้นวางแผนจากส่วนกลาง (Planned economy) ไปสู่เศรษฐกิจระบบตลาด และมีการเปิดประเทศมากขึ้นการปฏิรูปเริ่มดำเนินการอย่างจริงจัง โครงสร้างใหม่เป็นสิ่งที่ผู้นำพรรคคอมมิวนิสต์เห็นว่าทำลายบทบาทของพรรคทำให้กลุ่มอนุรักษ์นิยมเปิดกว้างทางเศรษฐกิจอย่างระมัดระวังทำให้ดำเนินการตามนโยบายโด้ยเม้ยเกิดขึ้นอย่างไม่เร่งรีบ (ไมเคิล ลีเฟอร์, 2548 : 227) นโยบายอ้อยเม้นปรากฏอยากเป็นรูปธรรมในแผนการพัฒนาเศรษฐกิจ ฉบับที่4 (ค.ศ.

1986-1990) โดยเป็นการวางแผนโคตรัฐ มุ่งเน้นการผลิตในภาคเกษตรกรรมและส่งเสริมอุตสาหกรรมของรัฐ (วีระ หวังสัจจะโชค, 2556 : 235)

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ทำให้ประเทศเวียดนามเติบโตอย่างรวดเร็วในช่วงเวลา 5 ปีที่ผ่านมาเป็นการวิจัยโดยใช้วิธีค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารและสื่ออินเทอร์เน็ตจากแหล่งข้อมูลต่างๆ โดยเน้นไปที่ด้านเศรษฐกิจของประเทศเวียดนามและองค์ประกอบอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหัวข้อวิจัยนี้และรวบรวมข้อมูลมาเรียบเรียงให้เสร็จสมบูรณ์ โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินงานไว้ ดังนี้

1. กรอบแนวคิดในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ทำให้ประเทศเวียดนามเติบโตอย่างรวดเร็วในช่วงเวลา 5 ปีที่ผ่านมา เป็นการศึกษานำข้อมูล 5 ปีที่ผ่านมาของเศรษฐกิจเวียดนามที่มีการพัฒนามาตั้งข้อสังเกตเพื่อเป็นความรู้ อีกทั้งนำเรื่องโครงสร้างของเศรษฐกิจของเวียดนามมาประกอบด้วยเพื่อให้ทราบถึงโครงสร้างพื้นฐานของเวียดนามก่อนที่จะพัฒนาแบบก้าวกระโดดมาจนถึงปัจจุบัน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้เอกสารจากแหล่งข้อมูลต่างๆเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยนำข้อมูลจากแหล่งต่างๆที่สืบค้นมารวบรวมโดยข้อมูลและแหล่งข้อมูลที่ใช้ศึกษาวิจัย ได้แก่

1. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ข้อมูลในส่วนนี้ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ จากวิทยานิพนธ์ ค้นคว้าผ่านเว็บไซต์อินเทอร์เน็ต โดยจะเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้อง
2. ข้อมูลที่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่ได้ถ่ายทอดข้อมูลผ่านสื่อที่เป็นวิดีโอ เช่น Youtube ที่มีนักวิชาการให้ความรู้เกี่ยวกับหัวข้อวิจัยเพื่อเป็นการค้นคว้าข้อมูลที่หลากหลายด้านและได้รับฟังความคิดเห็นจากนักวิชาการเพิ่มเติมอีกด้วย

3.3 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ขั้นตอนการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้สืบค้นข้อมูลจากผู้ที่มีการหาข้อมูลเบื้องต้นมาแล้ว จึงนำมาถ้อยแถลงอีกครั้งเพื่อให้ได้ข้อมูลที่กระชับมากขึ้นและตรงกับจุดประสงค์ของหัวข้อวิจัย
2. นำข้อมูลที่ผู้วิจัยได้สืบค้นเสร็จสิ้นแล้ว มาเรียบเรียงใส่ในหัวข้อต่างๆ
3. เมื่อเสร็จสิ้นจากการเรียบเรียงก็ได้ตรวจสอบเพื่อความถูกต้องอย่างละเอียด

3.4 การวิเคราะห์

ผู้วิจัยทำการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้องของแหล่งข้อมูลและคัดเลือกเอกสารที่มีความสมบูรณ์ในเนื้อหา
2. ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์เพื่อคัดเลือกให้นำมาใช้ในการประกอบสารนิพนธ์เล่มนี้
3. คัดกรองข้อมูลให้ตรงกับหัวข้อมากที่สุดและข้อมูลที่เชื่อมโยงกับหัวข้อเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจมากขึ้น
4. เรียบเรียงและแบ่งแยกเนื้อหาของแต่ละหัวข้ออย่างละเอียด เข้าใจง่าย ชัดเจน และถูกต้องให้ได้มากที่สุด

บทที่ 4

ปัจจัยการเติบโตของเศรษฐกิจในประเทศเวียดนามแบบก้าวกระโดด

1. รากฐานการดำเนินการทางเศรษฐกิจของประเทศเวียดนาม

รากฐานด้านเศรษฐกิจที่เติบโตเพิ่มขึ้นในประเทศเวียดนามเกิดจาก 3 ด้าน ได้แก่ การทำนโยบายการค้าเสรีมาใช้ (ละทิ้งความคิดแบบคอมมิวนิสต์) การเปิดเสรีต่อโลกภายนอกและการลงทุนกับทรัพยากรมนุษย์และลงทุนทางกายภาพ ทั้งหมดนี้เป็นเส้นทางที่ทำให้ประเทศเวียดนามได้มีพัฒนาการที่ได้รับความรุ่งเรืองมากกว่าเดิม โดยแต่ละเส้นทางได้มีการดำเนินการ ดังนี้

1.1 การดำเนินนโยบายการค้าเสรี

เป็นการนำเงินเข้าประเทศวิธีหนึ่งที่ประเทศเวียดนามได้เลือกใช้ โดยมีวิธีการ คือรัฐบาลในประเทศเวียดนามได้ทำข้อตกลงด้านการค้ากับกลุ่มประเทศที่มีความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคที่หลากหลาย โดยเข้าร่วมการค้าเสรีอาเซียน โดยมีข้อตกลงอาเซียนกับจีน อินเดีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ อีกทั้งได้ลงนามทำข้อตกลงร่วมกับสหรัฐอเมริกาและได้เข้าร่วมองค์การการค้าโลก (World Trade Organization) และ

ทั้งหมดนี้ทำให้ประเทศเวียดนามนั้นได้มีพันธมิตรทางเศรษฐกิจกับประเทศต่างๆ การจัดตั้งเขตส่งเสริมการส่งออกในปัจจุบันเวียดนามมีเขตการส่งเสริมการลงทุน 2 ประเภท คือ Export Processing Zone (EPZ) และ Industrial Zone (IZ) เพื่อดึงดูดกลุ่มนักลงทุนต่างชาติ โดยมีการกำหนดอัตราภาษีที่ต่ำเป็นพิเศษ จากนั้นต่างประเทศให้ความสนใจเข้ามาลงทุนอย่างมากจึงทำให้ประเทศเวียดนามมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างยั่งยืน

1.2 การเป็นประเทศเสรีและการปฏิรูปเศรษฐกิจภายใน

เนื่องจากประเทศเวียดนามได้มีการปฏิรูปโดยเม้ย (Doi moi) เป็นแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศสามารถครอบคลุมการกระจายอำนาจบริหารแก่ภาคธุรกิจและท้องถิ่น โดยระบบเศรษฐกิจเสรี อัตราการแลกเปลี่ยนและดอกเบี้ยเป็นไปตามกลไกตลาด ให้สิทธิครอบครองที่ดินระยะยาวและเปิดเสรีการซื้อขายสินค้าเกษตร ซึ่งเป็นการประกาศว่าประเทศเวียดนามได้อนุญาตให้ต่างชาติเข้ามามีบทบาทในการลงทุนเป็นครั้งแรก จุดนี้เป็นการจุดประกายความรุ่งโรจน์ที่สำคัญด้านเศรษฐกิจของประเทศเวียดนาม ต่อมาในปี 2016 ได้มีการปรับปรุงกฎหมายโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อนักลงทุนเข้ามาตั้งธุรกิจได้ง่ายกว่าเดิมจึงทำให้ประเทศเวียดนามเป็นที่จับตามองในระดับนานาชาติ

จากรายงานความสามารถทางการแข่งขันระดับโลกของสภาเศรษฐกิจโลก (The World Economic Forum's Global Competitiveness Report) ในปี 2017 ประเทศเวียดนามได้ขึ้นอันดับจากเดิมอันดับที่ 77 ขึ้นมาเป็นอันดับที่ 55 เหตุผลที่ทำให้ประเทศเวียดนามได้ขึ้นมาอยู่อันดับที่ 55 นั้นมาจากการที่เวียดนามบังคับใช้สัญญาณการเข้าถึงเครดิตเงินทุน ด้านพลังงานไฟฟ้า การจ่ายภาษี การค้าระหว่างชายแดน และยังมีจัดการวางแผนเงินทุนที่ดี ทางด้านพรรคคอมมิวนิสต์ของเวียดนามยังได้รับประกันถึงสภาพการเมืองภายในที่มั่นคงในการเปิดประเทศเป็นเสรีและยังเห็นถึงประสิทธิภาพที่เพิ่มของรัฐบาลอีกด้วย ประเทศเวียดนามจึงเป็นศูนย์กลางการลงทุนและการผลิตของบริษัทในต่างประเทศ ผลงานที่แสดงว่าเวียดนามเป็นประเทศที่มีการเติบโตอย่างมาก ในสื่อสำนักงานข่าว The Financial Times รายงานว่าในปี 2017 ประเทศเวียดนามเป็นผู้ส่งออกเสื้อผ้ารายใหญ่ที่สุดในระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเป็นผู้ส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์รายใหญ่อันดับที่สองรองจากประเทศสิงคโปร์

การลงทุนของต่างชาติในเวียดนามสามารถทำได้หลายรูปแบบทั้งในรูปแบบสัญญาร่วมลงทุน กิจกรรมร่วมทุน กิจกรรมที่ต่างชาติเป็นเจ้าของทั้งหมดและอื่นๆ โดยมีรูปแบบการลงทุนที่สำคัญ ดังนี้

1.2.1 สัญญาร่วมลงทุนธุรกิจ (Business Co-operation Contract: BCC) เป็นการ ร่วมทุนทำธุรกิจระหว่างนักลงทุนต่างประเทศกับนักลงทุนของเวียดนาม มีการกำหนดสัดส่วน การลงทุน หน้าที่ความรับผิดชอบ และการแบ่งกำไรที่เท่าเทียมกัน

1.2.2 กิจการร่วมทุน (Joint Venture Enterprise : JV) เป็นการร่วมทุนธุรกิจระหว่างนักลงทุนต่างประเทศกับนักลงทุนในประเทศ การลงทุนประเภทนี้ เป็นการดำเนินการในรูปแบบหุ้นส่วนจำกัดรับผิดชอบ และมีสภาพเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายของประเทศเวียดนาม

1.2.3 กิจการที่ชาวต่างชาติเป็นเจ้าของทั้งหมด (Wholly Foreign-owned Enterprise) เป็นการลงทุนขององค์กรหรือเอกชนจากต่างประเทศทั้งหมด

นอกจากนี้ประเทศเวียดนามยังให้ความสำคัญด้านการส่งเสริมการลงทุนในภาคเอกชนโดยเปิดโอกาสให้ชาวต่างชาติเข้ามาลงทุน เช่น ธุรกิจเบียร์ เป็นธุรกิจที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผู้ประกอบการเบียร์ในท้องถิ่นเร่งกำลังการผลิตให้เพียงพอต่อความต้องการในประเทศเพื่อดึงดูดความสนใจต่อนักลงทุนทั้งในและนอกประเทศอย่างมาก

1.3 การลงทุนให้แก่ทรัพยากรมนุษย์และการลงทุนทางกายภาพ

ประเทศเวียดนามให้ความสำคัญกับการลงทุนในทรัพยากรมนุษย์และโครงสร้างพื้นฐานของประเทศอย่างมาก ในขณะที่ประเทศที่พัฒนาแล้วกำลังเผชิญปัญหาสังคมของผู้สูงอายุ และอัตราการเกิดของประชากรที่ลดลง แต่ประเทศเวียดนามกลับมีการเติบโตของประชากรอย่างรวดเร็ว ในจำนวนตัวเลขประชากร 95 ล้านคนของเวียดนาม เป็นคนที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปีเกือบครึ่งหนึ่ง และค่าจ้างแรงงานมีอัตราที่ต่ำ ประกอบกับอัตราการเกิดของคนรุ่นใหม่ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ด้วยเหตุนี้ ประเทศเวียดนามจึงมีมาตรการลงทุนภาครัฐในด้านการศึกษาอย่างจริงจัง ผลตอบรับจากการลงทุนคือ คุณภาพของนักเรียนชาวเวียดนามนั้นอยู่ในอัตราที่สูงขึ้น จากผลการทดสอบในโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (Programmed for International Student Assessment, PISA) ซึ่งสูงกว่าประเทศในกลุ่ม OECD (ประเทศที่พัฒนาแล้ว) นอกจากนี้ประเทศเวียดนามยังลงทุนโครงสร้างพื้นฐานของประเทศและการสร้างการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตในระดับมวลชนในราคาถูก เพราะ การมีโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีและสารสนเทศเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากในยุคนี้

2. พัฒนาการที่มีอิทธิพลต่อการก้าวเข้าสู่ความสำเร็จด้านเศรษฐกิจ

2.1 ด้านนวัตกรรม

จากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่มีการพัฒนามาโดยตลอดส่งผลกระทบต่อวงกว้างในการดำเนินธุรกิจโลกและยังส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในประเทศ ซึ่งประเทศเวียดนามได้ตระหนักและให้ความสำคัญอย่างมากในการเตรียมความพร้อมสำหรับการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมสมัยใหม่ และเข้าสู่ยุคดิจิทัลโดยมีการดำเนินการมาตั้งแต่ปีพ.ศ.2560 ภายใต้วิสัยทัศน์ของนายกรัฐมนตรีของ

ประเทศเวียดนามกล่าวไว้ว่า “นวัตกรรมเป็นปัจจัยสำคัญแห่งความสำเร็จและมีบทบาทในยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม” รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าวจึงสามารถนำมาปรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศบนพื้นฐานความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ โดยมีเทคโนโลยีสมัยใหม่ควบคู่กับทรัพยากรมนุษย์ได้อย่างเหมาะสม

หากพูดถึงนวัตกรรมในการส่งออกสินค้าเทคโนโลยีขั้นสูงประเทศเวียดนามก็ได้ประสบความสำเร็จในการก้าวขึ้นมาเป็นฐานการผลิตและส่งออกสินค้า High-Tech ที่สำคัญของโลก ซึ่งเห็นได้จากมูลค่าของการส่งออกสินค้าในหมวดอิเล็กทรอนิกส์ที่เพิ่มสูงขึ้น 10 เท่า ในช่วงปี 2552-2561 เป็นสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 36 ของมูลค่าส่งออกทั้งหมด อย่างไรก็ตามจุดเริ่มต้นของความสำเร็จในการเป็นฐานการผลิตและการส่งออกของเวียดนามล้วนมีประชากรเป็นแรงผลักดันที่สำคัญ เพราะแรงงานเวียดนามมีพื้นฐานความรู้ในเทคโนโลยีได้ดีทำให้ผู้ประกอบการสามารถพัฒนาตนเองอยู่ในห่วงโซ่ของกลุ่มเทคโนโลยีขั้นสูงได้

2.2 ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

นโยบายที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งของประเทศเวียดนามอีกอย่างหนึ่ง คือ การป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันและสามารถดำเนินมาจนเกิดผลสำเร็จนั้นมีส่วนของประชาชนในประเทศที่ให้ความสนับสนุน อีกทั้งได้มีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชันให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับบริบทการกระทำความผิดอย่างครอบคลุม ซึ่งในปี 2019 เกิดคดีทุจริตคอร์รัปชันมากกว่า 200 คดี ที่มีการยกยอกทรัพย์สิน ที่ดิน ของรัฐรวมมูลค่าหลายสิบล้านด่ง (สกุลเงินเวียดนาม) ได้ละเมิดข้อกำหนดด้านเศรษฐกิจและการใช้อำนาจที่เกินขอบเขตเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว ซึ่งเกิดผลสำเร็จนักลงทุนต่างชาติได้มองเห็นความสามารถนี้จึงเกิดความเชื่อมั่นในการทำงานกับรัฐบาลในเวียดนามเป็นอย่างมากเพื่อขจัดปัญหาต่ออุปสรรคต่างๆในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

นอกจากความเข้มแข็งของมาตรการการปฏิบัติตัวของส่วนกลางอย่างภาครัฐ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันของท้องถิ่นก็มีความคืบหน้าในการจัดการปัญหาเช่นกัน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการแก้ไขปัญหาและพฤติกรรมที่ลดการสร้างความสะดวกสบายซึ่งกันและกันได้เป็นอย่างดีทำให้ประเทศเวียดนามมีประชากรที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้นมาอีกระดับ

ในปี 2019 มีการแก้ไขข้อบกพร่องนโยบายและระบบกฎหมายเพื่อนสร้างกลไกการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันรวมถึงคอร์รัปชันในหมู่ข้าราชการเพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งและสร้างความ

เชื่อมั่นให้แก่ประชาชน เช่น การดำเนินคดีคอร์ปชันอย่างเปิดเผยและลงโทษผู้กระทำความผิดอย่างเด็ดขาดไม่ว่าบุคคลนั้นจะเป็นใครและมีตำแหน่งที่สูงแค่ไหนก็ตาม ต่อมาในปี 2020 ได้จัดตั้งการประชุมองค์กรของพรรคทุกระดับเพื่อมุ่งสู่การประชุมสมัชชา โดยการจัดตั้งครั้งนี้คัดเลือกเฉพาะผู้ที่มีความจงรักต่อพรรคและพร้อมรับใช้ประชาชน

การจัดตั้งองค์กรที่จัดตั้งโดยมวลชนของพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม เรียกว่า “แนวร่วมพิตุภูมิเวียดนาม” (Vietnam Fatherland Front) ได้รับบทบาทดูแลสอดส่องตั้งแต่ระบบท้องถิ่นถึงระดับชาติ โดยมีสื่อมวลชนคอยทำหน้าที่ตรวจสอบและเปิดโปงสู่สาธารณะและนำไปสู่การลงโทษเจ้าหน้าที่ระบบสูง ดังนั้นสื่อมวลชนในเวียดนามจึงเป็นกระบอกเสียงที่สำคัญของสังคมโดยจะต้องร่วมมือกันหาความจริงของการทุจริตคอร์ปชันให้หมดสิ้นไปจากประเทศเวียดนาม อีกทั้งยังได้รับการผลักดันจากคณะกรรมการกลางพรรคเกี่ยวกับมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์ปชัน

ด้านหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของเวียดนามได้มีการปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการทุจริตคอร์ปชัน รวมถึงให้ความร่วมมือทวิภาคีและพหุภาคี โดยมาตรการการลงโทษของผู้ที่กระทำความผิดในประเทศเวียดนามมีอัตราโทษที่สูงมากโดยไม่มีการลดหย่อนโทษ เพราะ เวียดนามเป็นประเทศสังคมนิยม นำโดยพรรคคอมมิวนิสต์ จึงบังคับใช้กฎหมายที่เด็ดขาดและเป็นรูปธรรม ดังนั้นจะเห็นว่าประเทศเวียดนามมีความมุ่งมั่นที่จะแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์ปชันอย่างจริงจัง ซึ่งเป็นจุดแข็งที่ทำให้เวียดนามมีค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การคอร์ปชัน (CPI) ที่ดีขึ้นและเพิ่มขึ้นในอนาคตอย่างแน่นอน

2.3 ส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

ระยะเวลา 2-3 ปีที่ผ่านมา ประเทศเวียดนามประสบความสำเร็จด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอย่างมาก รัฐบาลให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูและพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นอีกแหล่งสำคัญที่สร้างรายได้ให้แก่ประเทศ อีกทั้งยังมีมรดกทางวัฒนธรรมและความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคอากาศที่หลากหลายและยังสามารถพัฒนาการท่องเที่ยวได้ในหลากหลายรูปแบบตามเอกลักษณ์ของแต่ละสถานที่และในอนาคตเวียดนามยังมีสถานที่ที่ยังไม่ถูกค้นพบสามารถนำมาจัดทำแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มเติมได้ ปี 2562 มีผู้เข้ามาท่องเที่ยวในเวียดนามกว่า 73 ล้านคนเป็นครั้งแรกที่เวียดนามได้อยู่ในรายชื่อประเทศที่มีการท่องเที่ยวที่เติบโตเร็วที่สุดในโลก แสดงให้เห็นว่าการท่องเที่ยวเวียดนามมีสถานะที่สูงในตลาดต่างประเทศ ทั้งหมดที่กล่าวมาล้วนส่งผลประโยชน์ต่อเศรษฐกิจเวียดนามอย่างมาก

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่ทำให้ประเทศเวียดนามเติบโตอย่างรวดเร็วในช่วงเวลา 5 ปีที่ผ่านมา มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อค้นหาเส้นทางการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศเวียดนาม 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่นำมาสู่การเจริญเติบโตของประเทศเวียดนาม

การศึกษาปัจจัยที่ทำให้ประเทศเวียดนามเติบโตอย่างรวดเร็ว ผู้ศึกษาได้เลือกใช้วิธีการศึกษาโดยการเลือกใช้อินเทอร์เน็ต บทความ สื่อสิ่งพิมพ์สาธารณะ สารนิพนธ์ รวมถึงแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ โดยข้อมูลทั้งหมดได้รับการรวบรวมนำมาวิเคราะห์และสรุปข้อมูล และเรียบเรียงนำเสนอเพื่อบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศเวียดนามได้มีการพัฒนาแบบก้าวกระโดดโดยปัจจัยหลักที่ทำให้เศรษฐกิจเติบโตเร็วที่สุด คือ ประชากร เนื่องจากอัตราการศึกษาระดับสูงร้อยละ 90 ทำให้ประเทศเวียดนามมีแรงงานที่มีคุณภาพ อีกสิ่งหนึ่งที่เป็นข้อดีของชาวเวียดนาม คือ ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่เอื้ออำนวยต่อการส่งออก-นำเข้าสินค้าที่เชื่อมกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเดียวกัน และยังเป็นประตูสู่ทะเล จึงเป็นที่น่าดึงดูดของนักลงทุนต่างชาติเป็นอย่างมากจึงได้มีการปรับปรุงเงื่อนไขที่เอื้ออำนวยให้นักลงทุนต่างชาติทั้งด้านกฎหมาย ด้านสังคมให้เหมาะแก่การเข้ามาลงทุน การปฏิรูปด้านการเงินเพื่อให้นักลงทุนเข้าถึงแหล่งเงินทุน

จากการที่ประเทศเวียดนามเปิดตนเองให้เป็นประเทศที่เหมาะสมแก่การค้าและการลงทุนจึงช่วยปรับเปลี่ยนให้กลายเป็นประเทศเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม (Socialist-Oriented Market Economy) ภายใต้นโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจ ดอยเม้ย (Doi Moi) โดยเปลี่ยนจากการวางแผนส่วนกลางไปสู่ระบบการตลาดเสรีภายใต้การควบคุมของรัฐบาล ซึ่งมีรายได้เข้ามาเพิ่มมากขึ้นและก้าวเข้าสู่ประเทศที่มีรายได้ปานกลางจากเดิมเป็นประเทศที่ยากจน เป็นผลให้ประเทศเวียดนามได้เป็นส่วนหนึ่งของเศรษฐกิจโลก โดยเป็นสมาชิกทางการค้าเสรีอย่างนับไม่ถ้วนจึงได้รับการลดหย่อนภาษีขาเข้าและขาออกจากประเทศที่ร่วมทำข้อตกลงระหว่างกัน อีกทั้งยังได้มีการปฏิรูปภายในประเทศเพื่อเปิดประเทศการค้าเสรี

กล่าวได้ว่าประเทศเวียดนามมีการพัฒนาเศรษฐกิจปรับตัวได้ดีที่สุดคล้อยกับระบบเศรษฐกิจโลก ปี 2019 เศรษฐกิจเวียดนามเติบโตและมีความเข้มแข็งอย่างมากเนื่องจากมีความต้องการซื้อ-ขายสูง ด้านการผลิตและอุตสาหกรรมมีความก้าวหน้า

เวียดนามเข้าเป็นส่วนหนึ่งของเวทีการค้าโลกอย่างรวดเร็ว โดยเปลี่ยนผ่านจากการส่งออกสินค้าเกษตร สู่อุตสาหกรรมเบาและสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ ปัจจุบันสามารถกล่าวได้ว่าเป็นศูนย์กลางของอุตสาหกรรมสารสนเทศและการสื่อสารของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนสูงถึง 34.4% ของสินค้าส่งออกทั้งหมดในเวียดนาม อีกประการหนึ่งคือการจับกระแสเศรษฐกิจดิจิทัล ผลักดันให้เกิดธุรกิจไอซีที (Information and communication technology) ทั้งภายในประเทศและจากเงินลงทุนต่างชาติ มีแนวโน้มเติบโตอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะในกลุ่มอี-คอมเมิร์ซ (E-Commerce)

อิสรภาพเป็นอีกหนึ่งสิ่งที่ทำให้คนเวียดนามเป็นประชากรที่มีคุณภาพดี เพราะยึดหลักการความจริงเกี่ยวกับอิสรภาพ เสรีภาพและอธิปไตย ซึ่งแสดงออกถึงความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในประเทศ เนื่องจากสงครามที่เกิดขึ้นในอดีตทำให้ประเทศเวียดนามมีสันติสุข เป็นเอกราชมาจนถึงปัจจุบัน พวกเขาได้สละทั้งร่างกาย แรงใจจากบทเรียนในอดีตทำให้คนเวียดนามยอมทำทุกวิถีทางเพื่อให้ประเทศเจริญก้าวหน้าในทุกรูปแบบ

อย่างไรก็ตามการตลาดเวียดนามเพิ่งเกิดใหม่สามารถเติบโตได้อีกไกลและมีข้อเสียเพราะ ระบบเศรษฐกิจยังไม่แข็งแกร่ง ต่างจากระบบเศรษฐกิจที่ดำเนินมาอย่างยาวนานผ่านวิกฤตต่างๆมากมายทำให้ทราบจุดบกพร่องของตนเองและสามารถนำไปปรับปรุงได้อย่างถูกต้อง แต่ตลาดแบบใหม่ของเวียดนามยังขาดประสบการณ์ทำให้ดัชนีผันผวนเป็นระยะ อีกทั้งเวียดนามปกครองระบบสังคมนิยมซึ่งมีความเสี่ยงที่บริษัทที่เข้ามาลงทุนจะถูกควบคุมกิจการโดยรัฐบาลอาจทำให้สูญเสียเงินทุนได้ ดังนั้นผู้ลงทุนควรศึกษาข้อมูลและตัดสินใจในการเข้าร่วมการลงทุนให้ดี

บรรณานุกรม

หนังสือและเอกสารตีพิมพ์ภาษาไทย

ชญาณี ชีวะโนทย์. 2561. นโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจกับการพัฒนาอุตสาหกรรม

ของประเทศเวียดนาม. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะเศรษฐศาสตร์

จารุวรรณ เจตเกษกิจ พีพร สุทาธรรม และ อรอนงค์ มหัทธพงษ์. 2555.

กรณีศึกษาประเทศเวียดนามเพื่อวางแผนด้านยุทธศาสตร์อุตสาหกรรมอาหารไทยภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. สถาบันอาหาร กระทรวงอุตสาหกรรม.

ณภัทร ศรีทองเพิง. 2563. ย้อนรอยเส้นทางนวัตกรรมเวียดนาม ดาวจรัสแสงแห่งอาเซียน (ออนไลน์)

สืบค้นเมื่อ 29 สิงหาคม 2564 จาก <https://www.nia.or.th/vietnaminnovationpath>

ทักษิณา ช่ายแก้ว. 2561. เศรษฐกิจเวียดนามโตเร็วที่สุดในบรรดาชาติอาเซียน

เพราะความมั่นคงทางการเมือง (ออนไลน์) สืบค้นเมื่อ 20 สิงหาคม 2564 จาก

<https://www.voathai.com/a/vietnam-bright-spot-tk/4613595.html>

วีระ หวังสัจจะโชค. 2556. “เสรีนิยมใหม่กับการลดบทบาทของรัฐด้านนโยบาย”.

วารสารสังคมศาสตร์.

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครโฮจิมินห์. 2559. เวียดนามลงนาม

ในความตกลงทางการค้าเสรี 16ฉบับ (ออนไลน์) สืบค้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2564 จาก

https://ditp.go.th/contents_attach/159308/159308.pdf

สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน. 2556. ยุทธศาสตร์

ความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจของสพพ.กับสาธารณรัฐเวียดนาม (ออนไลน์) สืบค้นเมื่อ 25 กันยายน 2564 จาก <https://www.tmbameastspring.com/insights/vietnam-s-financial-markets-to-power-on>

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครโฮจิมินห์. 2562.

CPTPP มีผลบังคับใช้ในเวียดนาม.(ออนไลน์) สืบค้นเมื่อ 15 สิงหาคม 2542 จาก https://www.ditp.go.th/ditp_web61/article_sub_view.php?filename=contents_attach/502831/502831.pdf&title=502831&cate=577&d=0

ไมเคิล ลีเฟอร์. 2548. **พจนานุกรมการเมืองสมัยใหม่ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้.**

กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

หนังสือและเอกสารตีพิมพ์ภาษาต่างประเทศ

EY Reporting. (2017). **How Vietnam became one of the world's fastest-growing economies.** (ออนไลน์) สืบค้นเมื่อ 21 ตุลาคม 2564 จาก https://www.ey.com/en_gl/assurance/how-vietnam-became-one-of-the-world-s-fastest-growing-economies

Nguyen Manh Hung and Pham Sy An. (2011). **Impacts of the global economic crisis on foreign trade in lower-income economies in the Greater Mekong Sub-region and policy responses.** (ออนไลน์) สืบค้นเมื่อ 22 ตุลาคม 2564 จาก <https://www.unescap.org/sites/default/files/AWP%20No.%20102.pdf>

Project Muse. (2015). **Why Doesn't Vietnam Grow Faster? State Fragmentation and the**

Limits of Vent for Surplus Growth. (ออนไลน์) สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2564 จาก

https://www.flandersinvestmentandtrade.com/export/sites/trade/files/news/223150605130929/223150605130929_1.pdf

Vietnam Briefing. (2020). **Vietnam's Economy to Grow Fastest in Southeast Asia Despite**

COVID-19: ADB. (ออนไลน์) สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2564 จาก [https://www.vietnam-](https://www.vietnam-briefing.com/news/vietnams-economy-grow-fastest-southeastasia-despite-covid-19.html/)

[briefing.com/news/vietnams-economy-grow-fastest-southeastasia-despite-covid-19.html/](https://www.vietnam-briefing.com/news/vietnams-economy-grow-fastest-southeastasia-despite-covid-19.html/)

VietNam Times. (2563). **Policies for Vietnam to catch opportunities from EU market**

after EVFTA and EVIPA. (ออนไลน์) สืบค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม 2564 จาก

<https://vietnamtimes.org.vn/policies-for-vietnam-to-catch-opportunities-from-eu-market-after-evfta-and-evipa-21322.html>

Vietnam Times. (2563). **Vietnam's National Assembly approves EU - Vietnam Free Trade**

Agreement. (ออนไลน์) สืบค้นเมื่อ 22 สิงหาคม 2564 จาก

<https://vietnamtimes.org.vn/vietnams-national-assembly-approves-eu-vietnam-free-trade-agreement-21169.html>

VNExpress. (2563) **.WHO approves made-in-Vietnam Covid-19 test kitla@morn.** (ออนไลน์)

สืบค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2563 จาก <https://e.vexpress.net/news/news/who-approves-made-in-vietnam-covid-19-test-kit-4090402.html>